

ادامه راه، رشد دوباره

که نیازمند صرف وقت و اهتمام کارشناسان و دست‌اندرکاران نظام آموزشی با همکاری مشترک دست‌اندرکاران تولید و نشر این رسانه‌هاست.

گسترده‌ی آموزش و پرورش و نیازهای آموزشی متعدد بیش از ۱۲ میلیون دانش‌آموز و یک میلیون فرهنگی و خانواده‌های آنان، بازار جذابی را برای سرمایه‌گذاران و علاقه‌مندان به امور فرهنگی و آموزشی ایجاد می‌کند و چه بسا تعداد قابل توجهی از این افراد، به دلیل ناآگاهی از استانداردها و ارزش‌های نظام آموزش رسمی، موادی را تولید کنند که ناسازگار و نامتناسب با آموزش رسمی باشد. بدین ترتیب فرصت و سرمایه‌هایی که می‌توانست در خدمت نظام آموزشی باشد، در مسیری نادرست هزینه می‌شود.

این مثال اهمیت و ضرورت سامان‌دهی را بیشتر بیان می‌کند، مدیریت سامان‌دهی دفتر در سال گذشته (۹۱) بیش از سه هزار عنوان از کتاب‌ها و تولیدات را کارشناسی و بیش از ۵۰ درصد آن‌ها را واجد استانداردها تشخیص داد. که این‌ها صرفاً بخشی از کتاب‌ها و تولیدات بخش‌های غیردولتی بود. بی‌شک اطلاع‌رسانی و آشنایی تولیدکنندگان می‌توانست سهم کتاب‌های مورد تأیید را افزایش دهد که خوش‌یختانه این روند رو به بهبودی و افزایش است. با وجود این به تلاش و هم‌فکری حوزه‌های متفاوت نیاز دارد.

اقدامات و همراهی و استقبال ناشران ارجمند مشارکت‌کننده در نمایشگاه کتاب امسال نیز مبین خواست و اراده ناشران برای هم‌گامی با استانداردهای وزارت آموزش و پرورش بود. نشریه «جوانه» سعی می‌کند در ادامه راه در دوره جدید انتشار خود به صورت الکترونیکی علاوه بر توسعه دامنه فعالیت خود از منابع مکتوب به مواد و منابع آموزشی غیرمکتوب با تبادل اطلاعات و خواسته‌ها به ایجاد تعامل و تعادل نظام آموزشی رسمی و ناشران و تولیدکنندگان کمک کند و به هم‌نوایی این دو کانون محوری برای سامان‌دهی به تولیدات آموزشی و تربیتی سرعت مضاعفی ببخشد. از این منظر از خوانندگان ارجمند تقاضا می‌شود با ارائه نظرات خود ما را در غنابخشی و تسریع تبادل اطلاعات آموزشی بین وزارت آموزش و پرورش و تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان آن‌ها یاری رسانند.

فریا کیا

بی‌شک اولین کسانی که درصدد تهیه کتاب‌های کمک‌آموزشی برآمدند، هیچ‌گاه تصور نمی‌کردند، بذری که کاشته‌اند درخت پربرگ و شاخساری شود که در بوستان تعلیم و تربیت کشور، سایه‌گستر و یاری‌بخش بسیاری از رهبانان آموزش و پرورش باشد. امروز دامنه مواد و رسانه‌های آموزشی چنان گسترده و پیچیده است که سامان‌دهی و نظارت بر آن ساختار و امکانات و مقررات متنوعی را طلب می‌کند. اگر زمانی چند کتاب حل مسئله و راهنمای دانش‌آموز مواد کمک‌درسی تلقی می‌شد، امروزه بسیاری از ناشران و نویسندگان به همراهی با نظام آموزشی آمده‌اند و انتشارات خود را با برنامه‌های درسی تنظیم می‌کنند. به علاوه، رقابت در عرصه تولید نرم‌افزارهای آموزشی به سیاست‌گذاری، تبلیغات و دانش‌های ویژه‌ی نیازمند است و البته تطابق با نیازهای رو به تزاید دانش‌آموزان و خانواده‌ها و پاسخ به عطش سیری‌ناپذیر دانش‌ورزی در عرصه‌های ملی و بین‌المللی، دغدغه اصلی تولیدکنندگان و دست‌اندرکاران این حوزه است.

چنان‌که گفته شد، مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی هر روز متنوع‌تر، گسترده‌تر و پیچیده‌تر می‌شوند و فناوری‌های جدید امکانات و فرصت‌های جدیدی را در این عرصه ایجاد می‌کنند. بدیهی است غفلت نظام آموزشی از سامان‌دهی این حوزه و بی‌اعتنایی یا کم‌اهمیت شماری رقبا و یا یاریگران نظام آموزش رسمی، عواقب و تأثیرات جبران‌ناپذیری را به دنبال خواهد داشت.

گرچه ضرورت و اهمیت سامان‌دهی منابع و رسانه‌های آموزشی و تربیتی از سال‌ها پیش برای آموزش و پرورش کشور روشن شده بود، اما در سال ۱۳۸۹ سازوکار و آیین‌نامه‌های آن به تصویب «شورای عالی آموزش و پرورش» رسید. این آیین‌نامه از منظر حقوقی آیین‌نامه‌ای نسبتاً جدید محسوب می‌شود که اجرای آن به تمهیدات و شرایط گوناگونی وابسته است.

بدون تردید تدوین استانداردهای نظام آموزشی در حوزه مواد و رسانه‌های آموزشی، با توجه به «سند ملی تحول و برنامه درسی ملی» از یک‌سو، و معرفی و نهادینه‌سازی آن‌ها در فضای عمومی نشر کشور از مهم‌ترین موضوعاتی است